

## Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de voorzitter van de  
Tweede Kamer der Staten-Generaal  
Prinses Irenestraat 6  
Den Haag

Rijnstraat 8  
2515 XP Den Haag  
Postbus 20061  
Nederland  
[www.rijksoverheid.nl](http://www.rijksoverheid.nl)

### Onze Referentie

BZDOC-1235421577-13

### Uw Referentie

2021Z15770

### Bijlage(n)

Datum 6 oktober 2021

Betreft Kamerbrief verslag van het recente bezoek van de president van Suriname aan Nederland

Geachte voorzitter,

Middels deze brief reageert het kabinet op het verzoek van uw Kamer op 17 september jl. om een verslag te ontvangen van het bezoek van de Surinaamse president Santokhi aan Nederland. Tevens wordt u geïnformeerd over de afspraken die tussen de Nederlandse en Surinaamse regering zijn gemaakt over de toekomstige samenwerking tussen beide landen.

### I Verslag van het werkbezoek

Van 6 tot 11 september jl. bracht de Surinaamse president Santokhi, op uitnodiging van Minister-President Rutte, een werkbezoek aan Nederland. Het betrof een bezoek dat eerder gepland stond voor februari jl. maar werd uitgesteld in verband met verscherpte COVID-maatregelen in Nederland.

President Santokhi werd tijdens zijn bezoek vergezeld door minister Ramdin (Buitenlandse Zaken, International Business en Internationale Samenwerking), minister Amoksi (Justitie en Politie), minister Ramadhin (Volksgezondheid) en minister Sewdien (Landbouw, Veeteelt en Visserij).

Het bezoek stond in het teken van de herstelde relatie tussen Suriname en Nederland, waar sprake van is sinds het kabinet van president Santokhi aantrad in juli 2020. De bijzondere en vriendschappelijke band tussen beide landen en de nauwe verwevenheid tussen de samenlevingen stonden dan ook centraal tijdens de gesprekken. President Santokhi en Minister-President Rutte spraken de gedeelde intentie uit om de samenwerkingsrelatie verder uit te bouwen, op basis van de principes van gelijkwaardigheid en wederzijds respect. Het Makandra-programma, dat sinds maart 2021 operationeel is, werd in dit kader genoemd als een belangrijk vehikel om de gewenste samenwerking vorm te geven.

*Programma*

Formele programmaonderdelen van dit bezoek betroffen een audiëntie bij de Koning, een gesprek met de voorzitters van beide Kamers, een bijeenkomst met de Staten-Generaal in de Ridderzaal, een ontmoeting met Minister-President Rutte en een lunch aangeboden door Minister-President Rutte waaraan ook ministers Schouten, Dekker, De Jonge (gedeeltelijk) en Kaag deelnamen.

**Onze Referentie**

STP55HHCFWEY-7-88383

President Santokhi en Minister-President Rutte spraken elkaar over de wensen en kansen voor de hernieuwde samenwerkingsrelatie en stonden stil bij de grote uitdagingen waar Suriname momenteel voor staat. Tijdens de regeringslunch kwam een breed scala aan onderwerpen aan bod, waaronder het belang van regionale veiligheid en samenwerking op het vlak van bestrijden van georganiseerde misdaad en witwassen, de rechtshulprelatie, terugkeersamenwerking, betrekken van bedrijfsleven bij de ontwikkeling van de agrarische sector, COVID-steun en bestuurlijke samenwerking tussen (publieke) gezondheidsinstellingen.

Diverse economische programmaonderdelen werden in samenwerking met de Nederlandse regering georganiseerd. Dat betrof bezoeken aan de glas- en tuinbouwunit van Wageningen University & Research (WUR) in Bleiswijk, het Havenbedrijf Rotterdam en de Royal Schiphol Group. Op de agenda stonden onder andere het toekomstbestendig maken van de Surinaamse landbouw in relatie tot klimaatverandering, (lucht)havenontwikkeling in combinatie met duurzaamheid en kustbescherming, veiligheid en biometrische grenscontrole.

Tevens vond het tweede Surinaams-Nederlands Business Forum plaats. Dit evenement was een vervolg op het eerste digitale forum en twee digitale private handelsmissies en trok online 200 en fysiek 50 deelnemers. Het doel was het uitwisselen van informatie tussen de Surinaamse overheid en Nederlandse bedrijven. Vanuit Suriname werd ingegaan op het verbeteren van het ondernemersklimaat en het beleid om investeringen aan te trekken. Minister De Bruijn benoemde het beschikbare handelsinstrumentarium van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).

President Santokhi en zijn entourage legden ook bezoeken af buiten de officiële programmaonderdelen. Zo is de president onder andere in Amsterdam ontvangen door burgemeester Halsema en legde hij kransen bij het Nationaal Monument Slavernijverleden en het Migratiemonument. President Santokhi verzorgde de jaarlijkse Anton de Kom-lezing, waarbij minister Ollongren aanwezig was. Ook vonden diverse bijeenkomsten met de Surinaamse diaspora plaats, waarbij de president de Surinaamse diaspora opriep ook een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van Suriname.

## **II Overzicht van de gemaakte afspraken en de follow-up hiervan**

Tijdens het bezoek is afgesproken om verder te gaan met de intensivering en verdieping van de relatie. Dit wordt met name vormgegeven via het reeds in de Kamerbrief van 2 maart jl. (Kamerstuk 20361, nr. 194) toegelichte Makandra-programma dat overheidssamenwerking faciliteert en financiert. Via Makandra worden op duurzame wijze advies en kennis geleverd en experts ingezet via detacheringen. Inmiddels zijn er meerdere projecten opgestart en worden verschillende andere projecten thans ontwikkeld. Zo wordt de Centrale Bank van Suriname geassisteerd bij haar monetaire en wisselkoersoperaties, en is Dr. Marc Sprenger (voormalig directeur-generaal RIVM) uitgezonden om Suriname te

adviseren op het gebied van coronazorg en -vaccinatie. In het kader van assistentie voor Europese visumliberalisatie worden de mogelijkheden onderzocht voor projecten, zoals op het vlak van terugkeersamenwerking.

**Onze Referentie**

STPS5HHCFWEY-7-88383

De gewenste samenwerking wordt tevens via andere kanalen en instrumenten vormgegeven, bijvoorbeeld door bij internationale fora aandacht te vragen voor de Surinaamse inspanningen om te komen tot een IMF-programma en een daarvoor benodigde herstructurering van de publieke schuld. Een ander voorbeeld is door het inzetten van het RVO-instrumentarium. Voor wat betreft de besteding van de resterende Verdragsmiddelen is afgesproken dat de projectvoorstellen die Suriname heeft ingediend verder worden uitgewerkt.

Tijdens het bezoek ondertekenden de ministers Amoksi en Dekker een memorandum van overeenstemming inzake een Makandra-project met reclassering Nederland. De ministers van Gezondheidszorg Ramadhin en De Jonge tekenden een overeenkomst voor de schenking van honderdduizend coronasneltesten en een jaarvoorraad aan persoonlijke beschermingsmiddelen in het kader van de strijd tegen de COVID-pandemie. Verder zijn er op landbouwwvlak afspraken gemaakt waar de NVWA en de WUR bij betrokken zijn met als doel het terugdringen van gewasbeschermingsresiduen op groente en fruit uit Suriname. Ook heeft de Surinaamse regering diverse afspraken gemaakt met andere stakeholders waar het Nederlandse kabinet niet rechtstreeks bij betrokken is.

De minister van Buitenlandse Zaken,

Ben Knapen